

POLITIET
KRIPOS

NCIS Norway
National Criminal Investigation Service

Arbeidsmarkedskriminalitet

NTL – 2. desember 2014

Pob. Anne-Catherine Gustafson
Næringslivskontakt

POLITIET
KRIPOS

NCIS Norway
National Criminal Investigation Service

Kripos

Trender på makronivå

- Velstandsutvikling og åpnere grenser
- Rask teknologisk utvikling
- EU/ Schengen
- Eksplosiv vekst – bruk av falsk id
- Legal og illegal økonomi – sammenblanding
- Pulverisering av offentlig ansvar
- Privatisering av sikkerhet
- Konflikter
- Økt asylsøker- og flyktningstrøm
- Våpentrening

Kriminalitetsområder Kripos monitorerer

– et strategisk blikk

Narkotika og doping kriminalitet

Organisert vinningskriminalitet

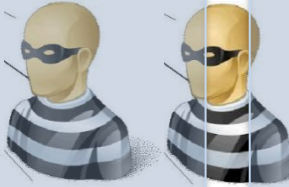
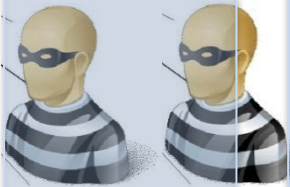
IKT-kriminalitet

Menneskehandel

Tilrettelegging for ulovlig innreise og opphold

Arbeidsmarkedskriminalitet

Kriminelle gjenger

Bruk av Internett og teknologi

Lokale tilretteleggere

Hvitvasking og tilknytning til legal virksomhet

Irregulær migrasjon

Falske dokumenter

Arbeidsmarkeds kriminalitet

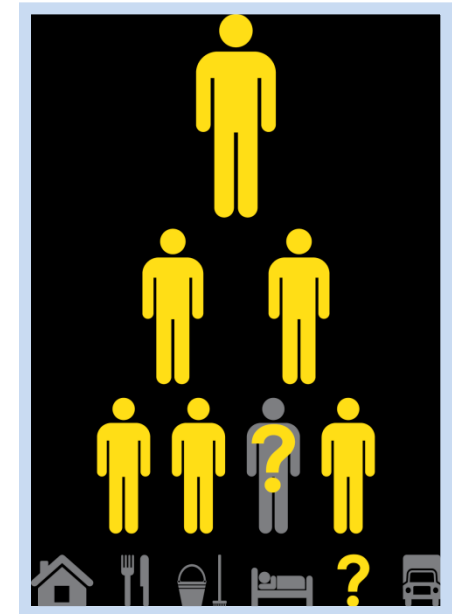

POLITIET
KRIPOS

NCIS Norway
National Criminal Investigation Service

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET I NORGE

«Arbeidsmarkedskriminalitet er brudd på norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygde-, skatte- og avgiftskriminalitet eller organisert kriminalitet som minimaliserer produksjonskostnadene for varer og tjenester i Norge, og dermed undergraver norske samfunnsstrukturer og virker konkurransevridende.»

Omfang og aktører

- ❑ Kontrolletatene mangler helhetlig oversikt
- ❑ Omfang er usikkert
- ❑ Ingen enhetlig aktør, andel organiserte kriminelle er ukjent
- ❑ Aksepten for å kjøpe svarte tjenester synes høy
- ❑ Etterspørsel underbygger økende omfang

Innkvartering på byggeplass

Kriminalitetsformer

- Brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven
- Ulovlig arbeid
- Menneskehandel for utnyttelse til tvangsarbeid
- Skatte-, avgifts- og trygdekriminalitet
- Kamouflering av straffbare handlinger i legal virksomhet
- Bruk av uriktig dokumentasjon

Usikret arbeid i høyden

Tverretatlige utfordringer og sårbarheter

Juridiske

- Åpne grenser og markeder gir større spillerom for kriminelle aktører i arbeidslivet
- Uklare eierstrukturer og organisasjonsformer
- Skatte- og merverdiavgiftssystem basert på tillit – selvdeklareringsprinsippet

Holdninger, kunnskap og kompetanse

- Svakt kvalitetssikret identitetsforvaltning
- Utkonkurrering av lovlige virksomheter er i liten grad tatt med i beregning
- Ingen oversikt over antall utlendinger i Norge uten lovlig opphold

Foto: ©Natalie Norum Mossen

ORGANISERTE KRIMINELLE TUNGT INNE I NÆRINGS LIVET

Hvilket landskap ser vi?

De seriøse

- Følger lover, regler og inngåtte avtaler

Grenseland

- Opererer delvis innenfor og delvis utenfor

De useriøse

- Opererer systematisk utenfor lover og regler

Igangsatte tiltak

Tiltak sentralt

- Prioriteringsskriv fra Riksadvokat, Politidirektorat, Kripos
- Felles analyse – Arbeidsmarkeds kriminalitet
- Regelverk – hemmere og fremmere for et tverretatlig samarbeid
- Monitorering av arbeidsmarkeds kriminalitet
- Situasjonsbeskrivelse bygg og anleggsbransjen

- Flere lokale og regionale tverretatlige initiativ og samarbeidsprosjekt
- Næringslivskontakt, Kripos
- Dreiebok for bedrifter – «Hvordan sikre seriøse samarbeidspartnere?»
- Dreiebok for personellsikkerhet
 - ✓ – sjekk av personer før, under og ved avvikling av ansettelsesforhold

Hva er utfordringen?

Kunnskap
og
kompetanse

Struktur og
teknologi

Styring og
prioritering

Veien videre

□ Holdninger

*« Integritet er hva du velger
å gjøre når ingen ser deg »*

□ Samarbeid

